

बौद्धदर्शन

पत्र संख्या - DSCC - 28

पाठ्यक्रम विवरणम् -

भाग - 1	क्रेडिट - 1	यूनिट - 1	होरा - 16-20
1.	बुद्धत्वस्य हेतुः करुणैवा तस्याः विकासः इत्यस्मिन् प्रसङ्गे पूर्वपक्षीयाणां विप्रतिपत्तीनां निराकरणम् (122-133)		
2.	शास्तृत्वाद् भगवान् प्रमाणम्	3.	दुःखहेतुपरीक्षा,
4.	सुगतत्वाद् भगवान् प्रमाणम्	5.	तायित्वाद् भगवान् प्रमाणम्
6.	प्रमाणभूतस्य भगवतः सिद्धिः		
7.	‘तायिन्’- इत्यस्य स्वरूपसंसाधने चतुरार्यसत्यानां प्रकाशनम्		
8.	चतुरार्यसत्यानां स्वरूपप्रतिपादनम्	9.	चतुराकारं दुःखसत्यम्
10.	चतुराकारं समुदयसत्यम्	11.	चतुराकारं निरोधसत्यम्
12.	चतुराकारं मार्गसत्यञ्च (1.210 क)		

भाग - 2	क्रेडिट - 1	यूनिट - 2	होरा - 16-20
1.	चित्तस्य प्रभास्वरूपत्वम्,	2.	नैरात्म्यज्ञानस्य प्रतिपक्षः,
3.	सत्कायदृष्टिः अविद्या	4.	मलानां मूलम्- आत्मदृष्टिरिति
5.	क्लेशानां मूलम्- सत्कायदृष्टिरिति		
6.	आत्मानं स्वीकृत्य आत्मीयासक्तित्यागो असम्भवः,		
7.	आत्मस्नेहस्य परिहारो न भवितुं शक्यो मुक्तेर्मार्गः		
8.	नित्येन पुरुषेण दुःखादीनां भावना असम्भवा		
9.	यद्यात्मा नित्यस्तदा आसक्तेः प्रतिपक्षस्य सेवनं निरर्थकम्		

भाग - 3	क्रेडिट - 1	यूनिट - 3	होरा - 16-20
1.	दुःखदुःखताया भावनामात्रेण मुक्तौ अतिप्रसङ्गः		
2.	अन्येषु आत्मातिरिक्तेषु आत्मीयभावेषु वैराग्यं तावदसम्भवमेव		
3.	दोषदर्शनमात्रेण आसक्तेः निवारणम् असम्भवम्,		

4. प्रकृति-पुरुषयोः विवेक एव मुक्तिमार्ग इत्यस्य मतस्य अनुपयुक्तत्वम्
5. बैराग्यस्वरूपम्,
6. 'दुःखभावना कर्तव्या' इत्यनेन उत्पन्नस्य विरोधस्य परिहारः
7. ईश्वरोपदेशो मुक्तेर्मार्ग इत्यस्य अनुपयोगित्वम्
8. नित्य आत्मा बन्धनमोक्षयोराधार इत्यस्य अनुपयुक्तत्वं नैरात्म्यज्ञानस्य प्रतिपादनञ्च

भाग - 4	क्रेडिट - 1	यूनिट - 4	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

1. क्षयाय तपस्या एव मार्गः- इत्यस्य अनुपयोगित्वम्
2. तायित्वेन सुगतत्वसिद्धिः
3. सुगतत्वतया शास्तृत्वम्
4. शास्तृत्वेन जगद्धितैषिणत्वम्
5. महाकरुणादिभिः चतुर्भिः बुद्धस्य प्रमाणभूतत्वसंसाधनम्
6. प्रमाणभूतत्वादिशब्दैः भगवतः स्तुतौ प्रयोजनम्

पाठ्य/सन्दर्भग्रन्थाः -

अचार्यधर्मकीर्तिप्रणीतं प्रमाणवार्तिकम् (प्रमाणसिद्धिपरिच्छेदः 122 कारिकातः प्रमाणसिद्धिपरिच्छेदसमाप्तिपर्यन्तम्), प्रकाशकः- केन्द्रीय उच्च तिब्बती शिक्षा संस्थान, सारनाथ, वाराणसी, 2012

सहायकग्रन्थाः -

बौद्धदर्शन

पत्र संख्या - DSCC - 29

पाठ्यक्रम विवरणम् -

भाग - 1	क्रेडिट - 1	यूनिट - 1	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- द्वे कर्मी, कायविज्ञप्तिः, वाग्विज्ञप्तिः, अविज्ञप्तिः, कुतस्त्यानि महाभूतान्युपादाय कुतस्त्यं कायवाक्कर्म, समुत्थानं द्विविधम्, अविज्ञप्तिस्त्रिधा, संवराः कथं लभ्यन्ते, प्रातिमोक्षसंवरः, तस्य प्रातिमोक्षस्य समादानम्, उपवाससंवरः, किमर्थम् अष्टाङ्गानि उपादीयन्ते, किमसौ बुद्धधर्मसंघान् शरणं गच्छति,

भाग - 2	क्रेडिट - 1	यूनिट - 2	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- असंवरः, त्रीणि कर्माणि, कर्म-चतुर्विधम्, प्रयोगमौलपृष्ठानां कर्मणां कथं व्यवस्थानम्, प्राणातिपातकर्मपथलक्षणम्, अदत्तादानम्, अगम्यगमनम्, मृषावादः, पैशुन्यादि कर्मपथस्यार्थः, कतमेषां कुशलमूलानां समुच्छेदः, किं स्वभावः कुशलमूलसमुच्छेदः

भाग - 3	क्रेडिट - 1	यूनिट - 3	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- आचार्यशान्तरक्षितस्य तत्त्वसङ्ग्रहस्य च परिचयः, पञ्चिकाकारस्य आचार्यकमलशीलस्य व्यक्तित्वं कृतित्वम्, पञ्जिकायाश्च वैशिष्ट्यम्, योगाचारस्वातन्त्रिकमाध्यमिकसम्प्रदायस्य परिचयश्च।

भाग - 4	क्रेडिट - 1	यूनिट - 4	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- मङ्गलमुखेन अनुबन्धचतुष्टयनिरूपणम् (1-6 कारिकापर्यन्तम्), आत्मपरीक्षायां (171 कारिकातः 221 कारिकापर्यन्तम्)

पाठ्य/सन्दर्भग्रन्थाः -

1. आचार्यवसुबनधुविरचितम् अभिधर्मकोशम् [चतुर्थकोशस्थानम्], सम्पादकः- द्वारिकादास शास्त्री, प्रकाशकः- बौद्धभारती, वाराणसी, 2008.
2. आचार्यशान्तरक्षितविरचितः तत्त्वसङ्ग्रहः आत्मपरीक्षायां (171 कारिकातः 221 कारिकापर्यन्तम्), सम्पादक- स्वामी द्वारिकादासशास्त्री, प्रकाशक- बौद्धभारती, वाराणसी, 2006

सहायकग्रन्थाः -

बौद्धदर्शन

पत्र संख्या - DSCC - 30

पाठ्यक्रम विवरणम् -

भाग - 1	क्रेडिट - 1	यूनिट - 1	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- विपर्यासपरीक्षा

भाग - 2	क्रेडिट - 1	यूनिट - 2	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- आर्यसत्यपरीक्षा

भाग - 3	क्रेडिट - 1	यूनिट - 3	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- निर्वाणपरीक्षा

भाग - 4	क्रेडिट - 1	यूनिट - 4	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- द्वादशाङ्गपरीक्षा

पाठ्य/सन्दर्भग्रन्थाः -

आचार्यनागार्जुनविरचिता मूलमध्यमककारिका (23, 24, 25, 26 च परीक्षाः) प्रकाशकः-

सहायकग्रन्थाः -